

Projekt

z dnia 12 czerwca 2024 r.

Zatwierdzony przez

UCHWAŁA Nr
RADY GMINY MARIANOWO

z dnia 2024 r.

sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 424) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XLVII/249/2022 Rady Gminy Marianowo z dnia 22 grudnia 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2026.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Marianowo.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy
Marianowo

Jolanta Rębisz

"Pod względem formalno prawnym
bez zastrzeżeń"

RADCA PRAWNY

Renata Huninik

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2024 r. poz. 424) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Aktualnie na terenie gminy obowiązuje Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023 – 2026, przyjęty uchwałą nr XLVII/249/2022 z dnia 22 grudnia 2022 r.

W związku z obszerną nowelizacją ww. ustawy wprowadzoną ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535), konieczne jest przyjęcie przez Radę Gminy Marianowo Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

Program wyznacza kierunki działań podejmowanych przez Gminę Marianowo na rzecz: osób doznających przemocy domowej, osób stosujących przemoc domową, mieszkańców Gminy Marianowo, przedstawicieli instytucji zobowiązanych do działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Program zakłada łączenie ze sobą aktywności w obszarach inicjowania, rozwijania różnorodnych form pomocy dla osób doznających przemocy domowej, doskonalenia współpracy interdyscyplinarnej z tworzeniem warunków sprzyjających wzrostowi świadomości i wrażliwości społecznej, co stanowi podstawę budowania spójnego oraz funkcjonalnego systemu oparcia społecznego dla osób doznających przemocy domowej.

W związku z powyższym podjęcie stosownej uchwały jest uzasadnione.

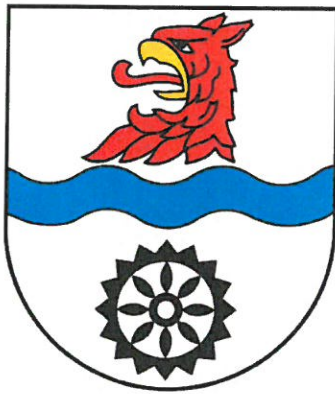
Wójt Gminy Marianowo

Mateusz Ruciński

Załącznik do uchwały Nr

Rady Gminy Marianowo

z dnia 2024 r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY
DOMOWEJ
W GMINIE MARIANOWO
NA LATA 2024 - 2030**

Marianowo 2024

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
2. Podstawy prawne programu	4
3. Charakterystyka zjawiska przemocy	6
4. Diagnoza zjawiska przemocy	10
4.1. Skala zjawiska przemocy domowej w kraju	10
4.2. Skala zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Marianowo.....	11
5. Analiza realizacji działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w Gminie Marianowo	25
6. Analiza SWOT	32
7. Założenia Programu	34
7.1. Cel programu i jego adresaci.....	34
7.2. Obszary, kierunki i rodzaje działań	35
7.3. Realizatorzy programu	38
7.4. Przewidywane efekty realizacji Programu	38
7.5. Monitoring realizacji Programu	38
7.6. Finansowanie Programu	39
8. Podsumowanie.....	39

1. Wprowadzenie

Problem przemocy domowej jest niestety powszechny i występuje w każdym kraju, a prowadzone na ten temat badania potwierdzają, że nigdzie nie udało się go zupełnie wyeliminować. W związku z tym jednym z głównych zadań polityki społecznej powinno być przeciwdziałanie przemocy domowej. System przeciwdziałania przemocy w Polsce określa ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2024 r., poz. 424), która m.in. wskazuje jednostkom samorządu terytorialnego oraz organom administracji rządowej zadania do realizacji, określa sposób postępowania z osobą doznającą przemocy domowej oraz osobą stosującą przemoc domową. Ustawodawca w art. 6 ust. 2 wyżej cytowanej ustawy wyznaczył gminom zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Jednym z nich (art. 6 ust. 2. pkt 1) jest opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Konieczność podejmowania działań zapobiegających przemocy domowej wynika również z zapisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 z późn. zm.).

Niniejszy Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (zwany dalej Programem) jest kontynuacją wcześniejszych Gminnych Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, a także wprowadza, w wyniku analizy wyników lokalnej diagnozy problemów społecznych, nowe kierunki działań. Obejmuje zadania do realizacji dla wszystkich jednostek i instytucji, które nakłada ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Zadania i sposób ich realizacji dostosowane są do potrzeb mieszkańców gminy Marianowo i możliwości prowadzenia określonych form pracy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Program został opracowany przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Marianowie w konsultacji z członkami Zespołu Interdyscyplinarnego. Zawiera on zadania do realizacji dla wszystkich gminnych jednostek i instytucji, a także organizacji pozarządowych statutowo zajmujących się pracą na rzecz rodziny i dziecka, funkcjonujących na terenie gminy Marianowo.

Założenia Programu są zgodne ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Marianowo na lata 2021 – 2027, przyjętą uchwałą Nr XXII/120/2020 Rady Gminy Marianowo z dnia 30 grudnia 2020 r.

W części opisowej Programu zostały zawarte podstawowe informacje na temat zjawiska przemocy domowej, istotne dla jego właściwego zrozumienia oraz planowania działań w zakresie profilaktyki i działań naprawczych w obszarze przemocy domowej.

W części diagnostycznej ukazano skalę zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Marianowo - podstawą do przygotowania Programu była diagnoza środowiska lokalnego przeprowadzona w 2021 oraz 2023 r. oraz dostępne dane statystyczne pozyskane z Posterunku Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Marianowie, Szkoły Podstawowej w Marianowie, a także będące w posiadaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Marianowie. Przedstawiono również zasoby instytucjonalne i kadrowe, oraz potrzeby w obszarze szeroko zakrojonej pracy z rodzinami uwikłanymi w przemoc.

Zakładając, że niniejszy Program będzie stanowił wspólny strategiczny plan działań wobec problemu przemocy domowej na terenie gminy Marianowo i będzie realizowany przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy

domowej, oczekuje się, że przyczyni się on do stworzenia zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, ograniczenia zjawiska przemocy oraz poprawy kondycji rodzin mieszkających na terenie Gminy Marianowo.

2. Podstawy prawne programu

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne podejmujące temat przeciwdziałania przemocy i regulujące postępowanie różnych podmiotów w stosunku do sprawców oraz ofiar przemocy domowej.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 realizowany będzie także w oparciu o następujące dokumenty i akty prawne:

Dokumenty prawa międzynarodowego:

- 1) Rekomendacja Rady Europy 1450 (2000) dotycząca przemocy wobec kobiet w Europie.
- 2) Rekomendacja Komitetu Ministrów Rec.(2002)5 w sprawie ochrony kobiet przed przemocą z dnia 30 kwietnia 2002 roku.
- 3) Deklaracja o Eliminacji Przemocy wobec Kobiet z dnia 20 grudnia 1993 roku Rezolucja 48/104 Zgromadzenia Ogólnego.
- 4) Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (85)4 w sprawie przemocy domowej z 26 marca 1985 r.
- 5) Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (90)2 w sprawie reakcji społecznych na przemoc w rodzinie z 15 stycznia 1990 r.
- 6) Konwencja o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej.

Akty prawa krajowego:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku;
- 2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 3) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 4) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 5) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 6) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji;
- 7) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 8) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny;
- 9) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- 10) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego.

Rozporządzenia wykonawcze:

- 1) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
- 2) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach.
- 3) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach.
- 4) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie zespołu monitorującego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej.
- 5) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.
- 6) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru pouczenia rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych dziecka, któremu pracownik socjalny zapewnił ochronę w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową.
- 7) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia wzoru i sposobu udostępniania urzędowego formularza wniosku o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, lub zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, lub zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.
- 8) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

- 9) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej.
- 10) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023 r. w sprawie procedury postępowania Policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecku w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowaniu decyzji o zapewnieniu tej ochrony.
- 11) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia wzoru i sposobu udostępniania urzędowego formularza wniosku o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, lub zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, lub zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.

3. Charakterystyka zjawiska przemocy

Nowelizacja ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej przewiduje szereg zmian, w tym aktualizację pewnych definicji i terminów. „Przemoc w rodzinie” została zastąpiona określeniem „przemoc domowa”. Rozszerzenie kategorii umożliwia objęcie ochroną wszystkich domowników, a także świadków przemocy (w tym osobie niepełnoletnie). Zgodnie z art. 2 ust. 1 przemoc domową należy rozumieć jako „jedorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej”. Przemoc może przybierać różne formy i rodzaje. Chcąc rozszerzyć to pojęcie jako formy przemocy możemy wyróżnić przemoc fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną i zaniechanie.

1. **Przemoc fizyczna** - jest tym typem przemocy, który jest najłatwiej rozpoznawalny i powodujący konsekwencje widoczne i łatwe do dostrzeżenia, a jednocześnie mogące bezpośrednio zagrażać życiu i zdrowiu, jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego. Polega na przeróżnych formach zachowań o różnym stopniu nasilenia np.: wymierzaniu policzków, biciu, kopaniu, popychaniu, odpychaniu, obezwładnianiu, przytrzymywaniu, szczypaniu, duszeniu, biciu otwartą ręką i pięściami, biciu przedmiotami rzucanie w kogoś przedmiotami, parzeniu, polewaniu substancjami żrącymi, porzucaniu w niebezpiecznej okolicy, nieudzielaniu koniecznej pomocy. Są to wszystkie działania, które ustawa definiuje (art. 2 ust. 1 pkt 1) jako

„narażające osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia”, a także „powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę”.

2. **Przemoc psychiczna** to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości osoby doznającej przemocy, wzbudzanie w niej strachu. Przemoc psychiczna zawiera pewnego rodzaju przymus, emocjonalne wykorzystywanie, groźby, za które uważa się między innymi oskarżanie, poniżanie, wyzwiska, wmawianie choroby psychicznej, upokarzanie, izolowanie, kontrole kontaktów, zabieranie samochodu, telefonu, rzeczy osobistych, niszczenie przedmiotów, mających wartość dla osoby doznającej przemocy. Krzywdzenie psychiczne jednostki jest najbardziej nieuchwytną formą przemocy. Są to wszystkie działania, które ustawa definiuje (art. 2 ust. 1 pkt 1) jako „istotnie naruszające prywatność osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”. Co należy podkreślić, uwzględnia także przemoc elektroniczną (cyberprzemoc).
3. **Przemoc seksualna** to zachowanie polegające na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania o jej zgodę lub gdy obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły fizycznej, ale także na groźbach użycia siły lub emocjonalnym szantażu. Przemocą seksualną nazwiemy również zgwałcenia w tym również gwałt występujący między małżonkami. Są to wszystkie działania, które ustawa definiuje (art. 2 ust. 1 pkt 1) jako „naruszające jej (osoby doznającej przemocy) godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną”.
4. **Przemoc ekonomiczna** to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne - uzależnienie osoby stosującej przemoc od osoby doznającej przemocy. Przemoc ekonomiczna pojawia się wtedy, gdy niezaspakajane są potrzeby materialne partnera, pojawia się nadmierna kontrola w wydawaniu pieniędzy oraz zakazywanie podjęcia pracy, bądź też zawłaszczanie zarobionych pieniędzy pozostawienia bez środków do życia. Przemoc ekonomiczna przejawia się również wtedy, kiedy osoba stosująca przemoc nie płaci alimentów oraz bez wiedzy partnera zaciąga kredyty lub przywłaszcza sobie środki przeznaczone na utrzymanie rodziny. Są to wszystkie działania, które ustawa definiuje (art. 2 ust. 1 pkt 1) jako „ograniczające lub pozbawiające osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej”.
5. **Zaniedbanie** to niezapewnienie lub naruszenie obowiązku do opieki w tym lekarskiej ze strony najbliższych. Zjawisko to dotyczy głównie dzieci, osób dorosłych, które cierpią na różnego rodzaju schorzenia oraz osób w podeszłym wieku, potrzebujących wsparcia. Zaniedbanie

charakteryzuje się obojętnością, brakiem należytej opieki, nieokazywaniem pozytywnych uczuć oraz lekceważeniem fizycznych i psychicznych potrzeb osób doznających przemocy. Zjawisko przemocy domowej charakteryzuje się fazami, które różnią się intensywnością i czasem trwania, a które następują po sobie cyklicznie. Wyróżnia się trzy fazy.

1. **Faza narastania napięcia** - początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe. Przyczyną mogą być drobne nieporozumienia powodujące dalszy wzrost napięcia. Zaczyna pojawiać się agresja.
2. **Faza ostrej przemocy** następuje wybuch agresji, osoba stosująca przemoc przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów nie zwracając uwagi na krzywdę innych. Często w tej fazie osoby doznające przemocy proszą o pomoc, głównie w postaci interwencji policji.
3. **Faza miodowego miesiąca** - to czas skruchy i okazywania miłości. Osoba stosująca przemoc zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala osobie doznającej przemocy uwierzyć, że teraz będzie inaczej. W tej fazie osoby doznające przemocy, które były gotowe uciec, zostają. Osoba stosująca przemoc długo nie jest w stanie trwać w tej fazie i roli, i wszystko zaczyna się powtarzać.

Skutki przemocy domowej to nie tylko szkody fizyczne, ale również trwałe następstwa w psychice człowieka. Bezpośrednie skutki przemocy można podzielić na:

- 1) objawy fizyczne (m.in. otarcia, obrzęki, rany, złamania, oparzenia),
- 2) objawy emocjonalne (m.in. smutek, wycofanie, wzrost lęku i niepokoju, izolacja, depresja, zmienność nastrojów, niska samoocena),
- 3) objawy społeczne (m.in. nieufność, nieumiejętność nawiązywania kontaktu, wyuczona bezradność, spadek poczucia kompetencji),
- 4) objawy seksualnego wykorzystywania dziecka (m.in. wciąganie innych dzieci w nietypową aktywność seksualną, świadomość seksualna wykraczająca poza poziom dojrzałości dziecka, ucieczki z domu, próby samobójcze, problemy psychiatryczne).

Nie ulega wątpliwości, że zjawisko przemocy domowej, niesie za sobą szczególnie dotkliwe konsekwencje. Wiąże się to z faktem, że osobami stosującymi przemoc są osoby bardzo dobrze znane osobom doznającym przemocy (rodzice, dziadkowie, rodzeństwo, dalsza rodzina), a są nimi osoby, które powinny być otoczone szczególną opieką (dzieci, osoby niepełnosprawne, starsze).

Rodziny z problemem alkoholowym są rodzinami pewnego szczególnego ryzyka. W społeczeństwie funkcjonuje jednak równie mylne przekonanie, jakoby przemoc występowała głównie w takich domach. Jest to mit i stereotyp, podobnie jak stwierdzenie, że za przemoc „odpowiada” alkohol. Za przemoc odpowiada osoba stosująca przemoc.

Ponadto często ludzie oczekują od osób doznających przemocy naturalnych reakcji samoobronnych, że nie pozwolą się tak traktować, że obronią się i postawią „tame” przemocy. Tak zachowałaby się osoba posiadająca moc sprawczą, osoba, która ma zachowaną psychologiczną możliwość obrony. Jednak sytuacja przemocy domowej jest specyficzna. Cechuje się doświadczeniem chronicznego stresu, napięcia, cierpienia, lęku, bezradności, poczucia braku wpływu na własne życie. Osoba doznająca przemocy utraciła swoją moc sprawczą i wewnętrzną siłę, a osoba stosująca przemoc pogłębia i powtarza stosowane metody obezwładniając psychicznie i emocjonalnie.

Odnosząc się do nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej warto unikać stygmatyzujących określeń takich jak: „ofiara przemocy” oraz „osoba dotknięta przemocą” i zamienić je na „osoba doznająca przemocy”. Poprzez osobę doznającą przemocy należy rozumieć w świetle ustawy (art. 2 ust. 1 pkt 2):

- a) „małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
 - c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
 - d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
 - h) małoletniego
- wobec których jest stosowana przemoc domowa”.

Ponadto, zgodnie z art. 2 ust. 2 niniejszej ustawy, osobą doznającą przemocy jest także małoletni będący świadkiem przemocy domowej. Poprzez „osobę stosującą przemoc domową” zgodnie z ustawą należy rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej.

Ważne jest dążenie do wzmocnienia systemu przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie i podnoszenie jakości i efektywności pomocy osobom doznającym przemocy. Należy rozwijać współpracę osób i instytucji zajmujących się problemem przemocy domowej skutecznie wykorzystując potencjał środowiska lokalnego. Interdyscyplinarność pracy z rodziną wymaga wykorzystania wszystkich dostępnych narzędzi: uprawnień, kompetencji, możliwości i procedur.

4. Diagnoza zjawiska przemocy

4.1. Skala zjawiska przemocy domowej w kraju

Zdiagnozowanie i określenie w sposób jednoznaczny zjawiska przemocy domowej jest niezwykle trudne. Wpływ ma tutaj przede wszystkim złożoność i wielość danych gromadzonych przez różnorodne instytucje (inne dane gromadzone w ramach procedury „Niebieskiej Karty”, inne w statystykach policji, sądów czy prokuratury). Trudność w określeniu zjawiska wynika również z faktu stosowania przez instytucje różnorodnych typologii i klasyfikacji gromadzonych danych. Pomimo wielu organizowanych kampanii i debat poświęconych przemocy domowej nadal jest to zjawisko bardzo wstydlive, często skrywane w ścianach własnego domu.

Wyjściowymi danymi pomocnymi w określeniu rozmiarów zjawiska przemocy, w skali naszego kraju, mogą być dane statystyczne Komendy Głównej Policji. Dane te przedstawiają się następująco:

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba wypełnionych formularzy wszczynających procedurę „Niebieska Karta”	73.153	74.313	72.601	64.250	61.645	62.170
Ogólna liczba ofiar przemocy	88.133	88.032	85.575	75.761	71.631	77.832
Liczba ofiar – kobiet	65.057	65.195	62.866	55.112	51.935	51.631
Liczba ofiar – mężczyzn	10.672	10.676	10.922	9.520	8.714	9.162
Liczba ofiar - małoletnich	12.404	12.161	11.787	11.129	10.982	17.039

Źródło: Dane statystyczne Komendy Głównej Policji

W Polsce z oficjalnych policyjnych statystyk wynika, że w 2021 roku ponad 55 tys. kobiet i 11 tys. dzieci padło ofiarami przemocy domowej. W 2022 roku było to prawie 52 tys. kobiet oraz ponad 10 tys. dzieci. 2023 rok zakończył się ze statystykami na poziomie ponad 51 tys. kobiet i znacznie więcej małoletnich bo ponad 17 tys., którzy doświadczali agresji od najbliższych. Co roku też około 10 tys. mężczyzn ulega przemocy domowej. Nie oznacza to automatycznie, że sprawcami są kobiety. Prawie dziesięciokrotnie częściej przemocy dopuszczają się mężczyźni.

Policyjne statystyki pokazują też, że ostatnie trzy lata wcale nie były najgorsze pod tym względem w ostatniej dekadzie. Osób, które mogły być dotknięte przemocą domową, najwięcej było w latach 2014-2017.

Dziesięć lat temu szacunki mówiły o ponad 105 tys. osobach mogących być ofiarami przemocy domowej. Rok później w statystykach zapisało się 97,5 tys. osób. W 2016 liczba ofiar

sięgała 92 tys., a pięć lat temu przekroczyła 92,5 tys. osób. Od 2018 roku do 2021 roku liczba ta waha się od 88 tys. do 75 tys.. Ponadto z badania przeprowadzonego w 2014 r. wynika, że najczęściej występującą formą przemocy jest przemoc psychiczna, przemoc w rodzinie najczęściej ma miejsce w gospodarstwach domowych, które nie wyróżniają się negatywną sytuacją materialną, jak również pozycją społeczno – zawodową swoich członków. Sprawcami przemocy są najczęściej osoby najbliższe - w przypadku osób dorosłych małżonkowie i partnerzy, w odniesieniu do dzieci - rodzice.

4.2. Skala zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Marianowo

Od problemu przemocy nie są wolne również rodziny zamieszkujące gminę Marianowo. Na terenie gminy Marianowo dane liczbowe dotyczące przemocy są gromadzone jedynie w trzech podmiotach. Są to: Policja, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Opracowując diagnozę zjawiska zasięgnięto też informacji będących w posiadaniu pedagogów szkolnych, pracujących w szkołach na terenie gminy Marianowo jak również opracowaną w 2021 roku diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych oraz w 2023 roku ankietę dotyczącą przemocy domowej.

Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych w Gminie Marianowo przeprowadzona w 2021 roku obejmowała podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniem od hazardu, przemocą domową oraz w środowisku szkolnym, cyberprzemocą, a także postawami społecznymi wobec powyższych zjawisk.

Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Marianowo wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska:

- a) dorośli mieszkańcy;
- b) dzieci i młodzież szkolna;
- c) sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu.

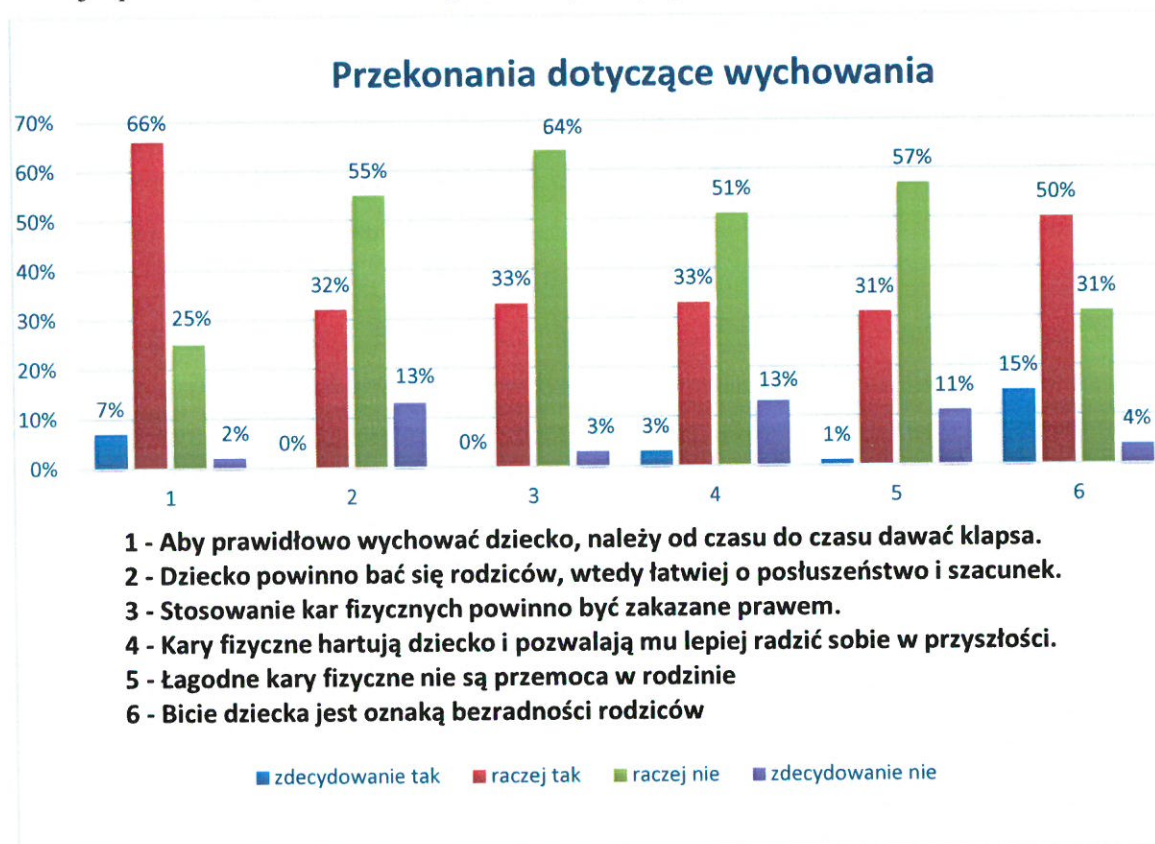
Celem badania była identyfikacja zagrożeń społecznych w środowisku lokalnym, w szczególności obejmujących:

- a) postawy społeczne dotyczące problemów istotnych w środowisku lokalnym;
- b) zagadnienia związane z substancjami psychoaktywnymi, takimi jak narkotyki i dopalacze;
- c) zagadnienia związane ze spożywaniem alkoholu, postawami wobec alkoholu oraz problematyką uzależnienia;
- d) zagadnienia związane z uzależnieniem od papierosów oraz e-papierosów;
- e) zagadnienia związane z uzależnieniem od hazardu;
- f) zagadnienia związane z przemocą domową w tym przekonania dotyczące modelu wychowania

dzieci i młodzieży w kontekście stosowania kar fizycznych;

g) zagadnienia związane z cyberprzemocą oraz uzależnieniami od czynności związanych z nowymi technologiami.

Podczas przeprowadzania diagnozy dorośli mieszkańcy gminy Marianowo otrzymali propozycje czterech stwierdzeń dotyczących wychowania dzieci, z którymi mogli się zgodzić bądź też nie. Poniższe wartości pozwalają sądzić, że większość badanych przejawia postaw wychowawczych, które są charakterystyczne dla tradycyjnego, tj. konserwatywnego wychowania. Stwierdzenie „Aby prawidłowo wychować dziecko, należy od czasu do czasu dawać klapsa” spotkało się z negacją łącznie 27% mieszkańców. Dodatkowo, łącznie 36% badanych zdecydowanie lub raczej zgadza się ze stwierdzeniem, że stosowanie kar fizycznych hartuje dziecko i pozwalają sobie lepiej radzić w przyszłości. Co więcej, 67% badanych nie zgadza się, aby kary fizyczne były zakazane prawem. Kolejne twierdzenie: „Dziecko powinno bać się rodziców, wtedy łatwiej o posłuszeństwo i szacunek” spotkało się z negacją 68% respondentów.

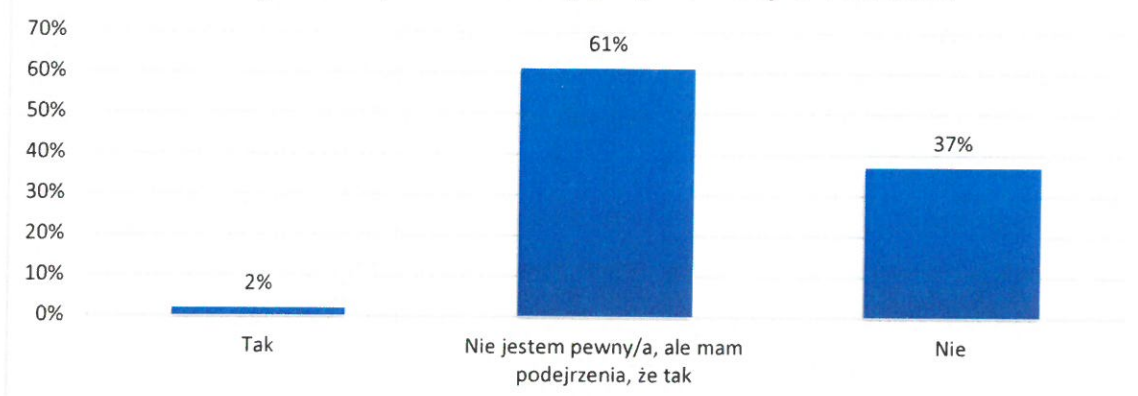

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych w Gminie Marianowo, 2021 r.

Wśród badanych mieszkańców 3% badanych wie do jakich instytucji może zgłosić się osoba doświadczająca przemocy. Najczęściej wymieniono policję.

Deklaracje respondentów wskazują, że 2% ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczająby przemocy a 61% nie jest tego pewna, lecz ma podejrzenia, że do tego dochodzi.

Czy w Pana/Pani otoczeniu są osoby (znane osobiście lub "ze słyszenia") doświadczające przemocy w rodzinie?

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych w Gminie Marianowo, 2021 r.

W dalszej części ankiety badane były przekonania dotyczące przemocy oraz funkcjonujące w społeczności lokalnej mity. Łącznie 25% badanych zdecydowanie lub raczej nie zgadza się ze stwierdzeniem, że przyczyną przemocy domowej jest alkohol. Warto pamiętać, że spożywanie alkoholu nasila tendencję do stosowania przemocy, ale nie jest jej bezpośrednią przyczyną. Oznacza to, że wyleczenie uzależnienia od alkoholu nie pozwala na zakończenie problemu przemocy.

W społeczeństwie obecne jest przekonanie, że przemoc nie zdarza się w tzw. „dobrych domach”. Jednakże 77% mieszkańców Gminy nie jest skłonny myśleć schematycznie o przemocy, co oznacza, że w ich opinii przemoc występuje nie tylko w domach z marginesu społecznego. Ponadto, łącznie tylko 50% mieszkańców zgadza się ze stwierdzeniem, że ofiarą przemocy może stać się zarówno kobieta, jak i mężczyzna.

<i>Twierdzenie</i>	<i>Zdecydowanie prawdziwe</i>	<i>Raczej prawdziwe</i>	<i>Raczej nieprawdziwe</i>	<i>Zdecydowanie nieprawdziwe</i>
Przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol.	14%	61%	23%	2%
Przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego.	1%	22%	56%	21%
Ofiarą przemocy w rodzinie może stać się zarówno kobieta, jak i mężczyzna.	10%	40%	42%	8%
Przemoc w rodzinie to prywatna sprawa, nikt nie powinien się wtrącać.	0%	10%	46%	44%
Przemoc jest tylko wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiary.	2%	25%	42%	31%
Policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych.	28%	36%	29%	7%

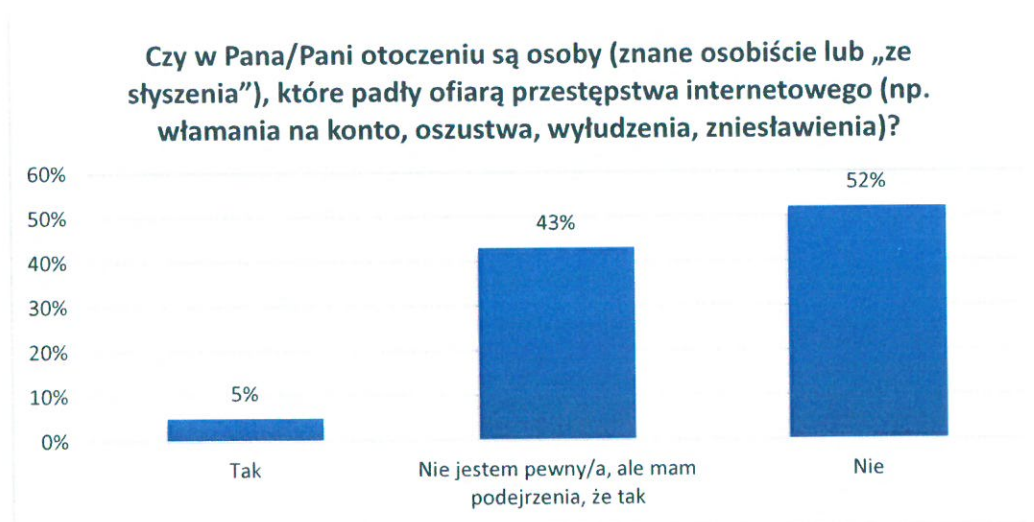
Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych w Gminie Marianowo, 2021 r.

Kolejnym zagadnieniem badanym w ramach ankiety była cyberprzemoc. Zjawisko cyberprzemocy najkrócej definiuje się jako przemoc z użyciem technologii informacyjnych

i komunikacyjnych. (...) Podstawowe formy zjawiska to nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem Sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem Sieci oraz podszywanie się w Sieci pod kogoś wbrew jego woli.

Do działań określanych mianem cyberprzemocy wykorzystywane są głównie: poczta elektroniczna, czaty, komunikatory, strony internetowe, blogi, serwisy społecznościowe, grupy dyskusyjne, serwisy SMS i MMS¹.

Badania wykazały, że cyberprzemoc stanowi dla lokalnej społeczności pewien problem. 5% badanych ma w swoim otoczeniu osoby, które padły ofiarą przestępstwa internetowego (np. włamania na konto, oszustwa, wyłudzenia, zniesławienia). Natomiast 43% ankietowanych nie jest pewna, ale ma podejrzenia, że tak właśnie się stało.

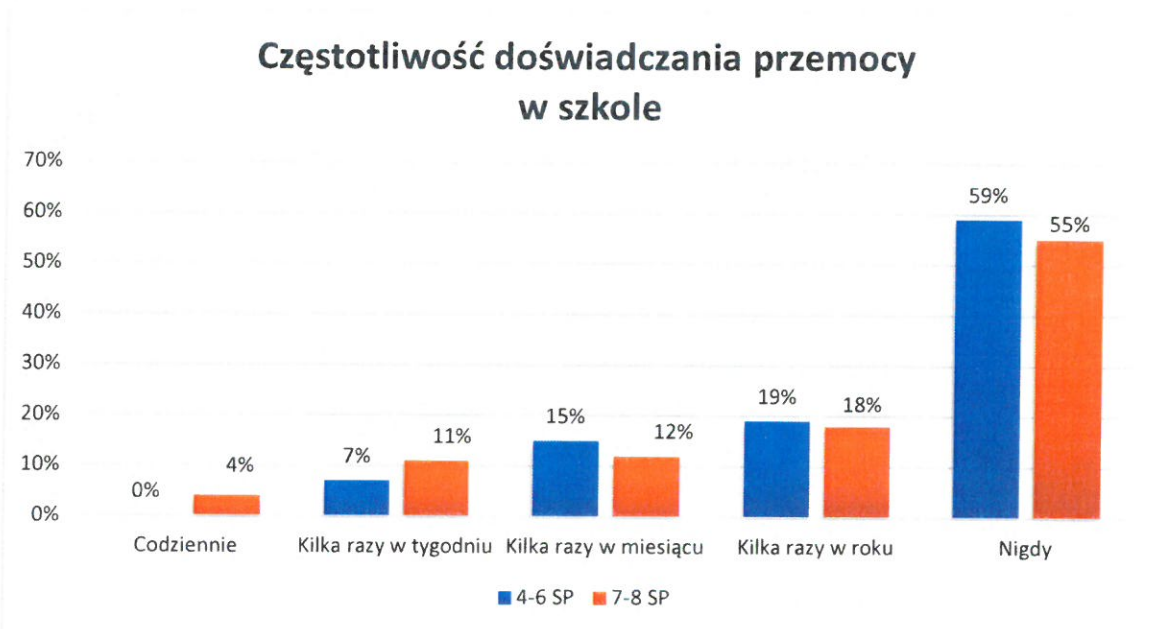
Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych w Gminie Marianowo, 2021 r.

Również zjawisko przemocy w środowisku młodych ludzi staje się problemem coraz bardziej aktualnym i wymagającym podjęcia odpowiednich rozwiązań. Agresja ujawniająca się w szkole często ma swoje źródła w przemocy domowej, kiedy rodzice uczą swoje dzieci niewłaściwych wzorców reagowania i podejmowania kontaktów z innymi.

Przeprowadzone ankiety w gminie Marianowo pozwalają przyjrzeć się dokładniej nasileniu zjawiska agresji w środowisku szkolnym. W ankiecie wytłumaczono uczniom, że przemoc może mieć formę fizyczną (np. bicie, popychanie) lub psychiczną (np. przezywanie, straszenie, wykluczanie z grupy). Uczniowie zapytani zostali, jak często doświadczają jakichkolwiek form przemocy. Spora część uczniów deklaruje, że nie są ofiarami przemocy doświadczanej ze strony innych uczniów (59% 4-6 SP; 55% 7-8 SP). Niepokojące, wydają się dane, że jest grupa uczniów, która przyznaje, że kilka razy w tygodniu (w tym codziennie) doświadczają w szkole przemocy (7% 4-6 SP; 15% 7-8 SP). Należy również zwrócić uwagę za fakt, że we wszystkich badanych grupach

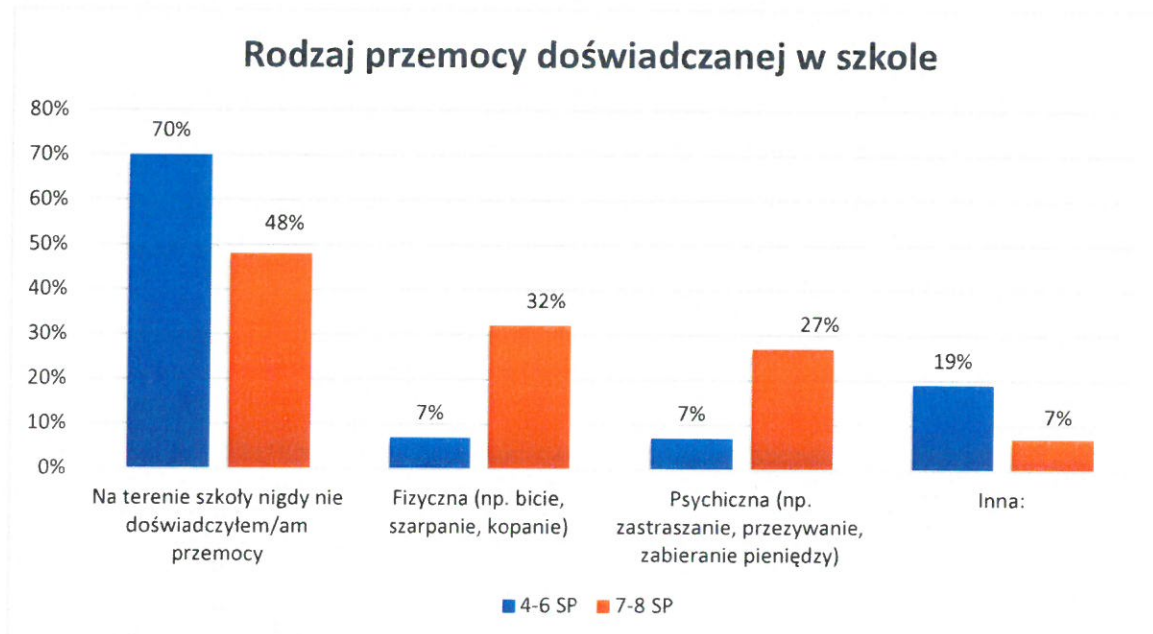
¹ Wojtasik, Ł. *Cyberprzemoc - charakterystyka zjawiska*.

uczniów pojawiły się deklaracje mówiące o doświadczaniu przemocy w szkole: kilka razy w miesiącu i roku.

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych w Gminie Marianowo, 2021 r.

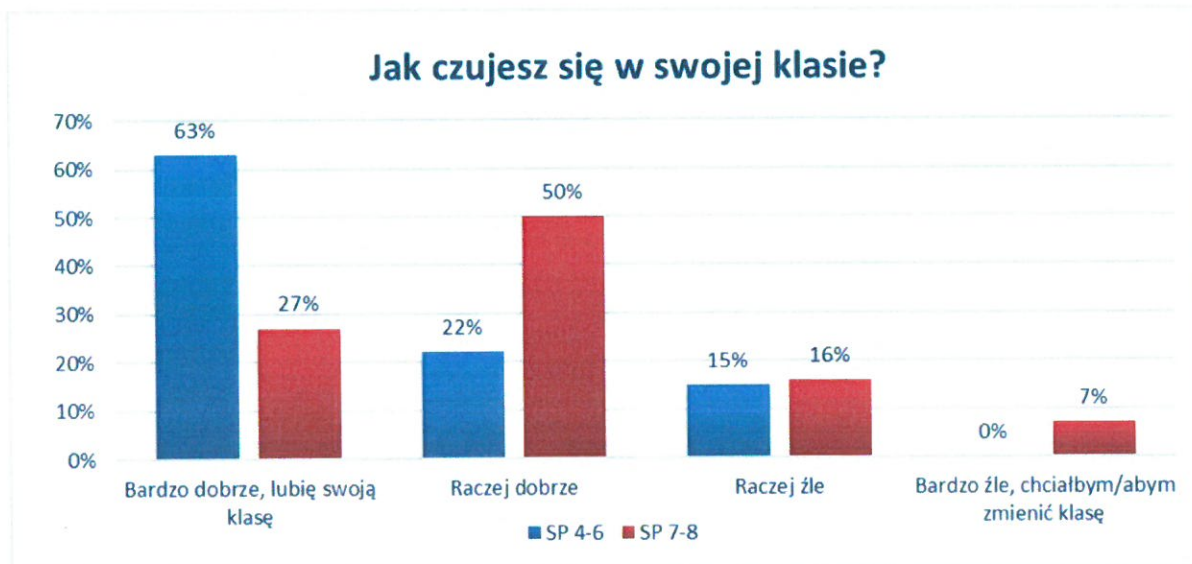
Uczniowie zapytani zostali również o rodzaj doświadczanej przez nich przemocy w szkole. Wyniki wskazują, że uczniowie częściej padają ofiarami przemocy fizycznej, natomiast starsi psychicznej.

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych w Gminie Marianowo, 2021 r.

W ankiecie nawiązywano również do poczucia bezpieczeństwa w szkole. Wyniki są zadowalające: bardzo dobrze w klasie czują się uczniowie szkół podstawowych (SP 4-6 - łącznie

85% i SP 7-8 - łącznie 77%). Nie należy jednak bagatelizować faktu, że 7% uczniów klas 7-8 SP przeciwnie określa swoje odczucia – do tego stopnia, że chciałoby zmienić klasę.

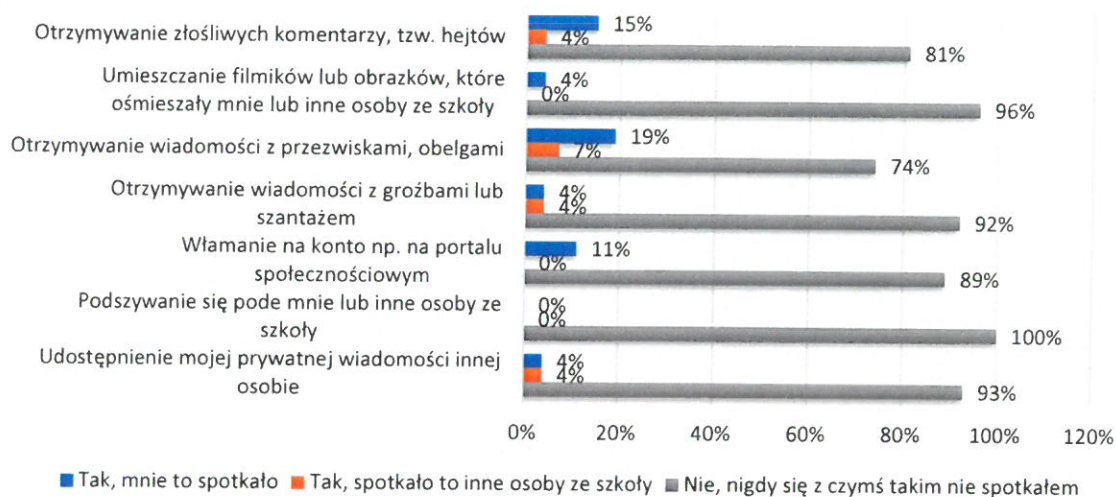
Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych w Gminie Marianowo, 2021 r.

Internet jako nieocenione narzędzie komunikacji, edukacji oraz rozrywki jest atrakcyjnym medium, szczególnie dla młodych ludzi. Należy jednak pamiętać, że korzystanie z Internetu może wiązać się z występowaniem licznych zagrożeń: przestępstw internetowych, stalkingu, sekstingu, szantażu, podszywania się, hatingu. W badaniu sprawdzono doświadczenia dzieci i młodzieży szkolnej związane z cyberprzemocą. Wyniki badań wskazują, że uczniom gminy Marianowo nie są obce wymienione poniżej doświadczenia.

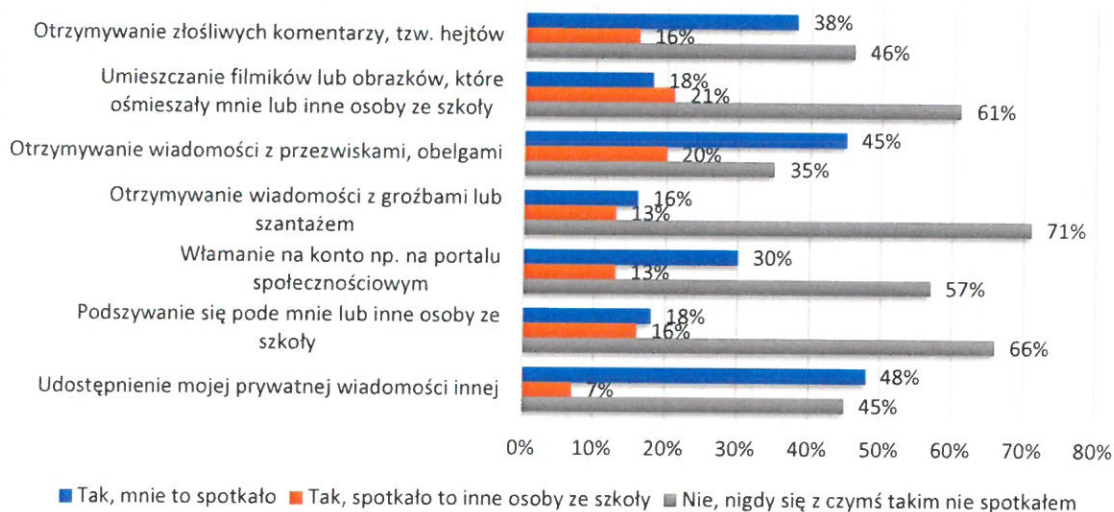
15% uczniów SP 4-6 oraz 38% uczniów klas SP 7-8 doświadczyło w przestrzeni internetowej zjawiska hatingu, nazywanego potocznie przez uczniów „hejtowaniem”. Polega ono na otrzymywaniu obraźliwych komentarzy atakujących bezpośrednio osobę. Komentarze takie są widoczne publicznie w serwisach społecznościowych i często występują w formie zmasowanej – jeden negatywny komentarz powodując falę kolejnych.

Dla dorastającej młodzieży doświadczenie hatingu może być niezwykle traumatyczne. Okres dojrzewania jest czasem, gdy środowisko rówieśnicze stanowi najmocniejszy punkt odniesienia. Odrzucenie, a wręcz nienawiść ze strony innych młodych osób może stanowić zagrożenie dla poczucia własnej wartości i rozwijającej się tożsamości. Uczniowie dość często otrzymywali wiadomości z obelgami (SP 4-6 - 19%; SP 7-8- 45%). Wskazuje to na konieczność szerokiej edukacji z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu: wspierania świadomości prawnej, umiejętności ochrony przez niebezpiecznymi sytuacjami, wiedzy dotyczącej ochrony własnych danych.

Styczność z cyberprzemocą: SP 4-6

Styczność z cyberprzemocą: SP 7-8

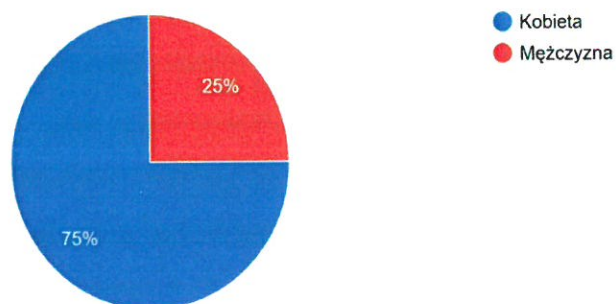

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych w Gminie Marianowo, 2021 r.

Kolejna ankieta dla mieszkańców Gminy Marianowo przeprowadzona została przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Marianowie w formie online. Na 239 pełnoletnich mieszkańców gminy tylko 32 osoby, w tym 8 mężczyzn i 24 kobiety uczestniczyły w badaniu.

Płeć

32 odpowiedzi

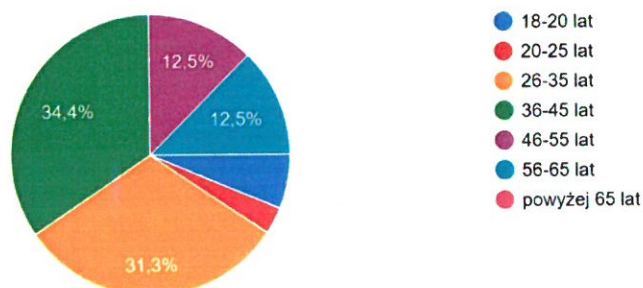

Źródło: Ankieta dotycząca zjawiska przemocy domowej w Gminie Marianowo, 2023 r.

Najliczniejszą grupą respondentów były osoby w przedziale wiekowym od 36 roku życia do 45 roku życia tj. 11 osób. W przedziale 26 do 35 roku życia było to 10 osób, po 12 osób w grupie od 45 do 55 roku życia od 56 do 65 roku życia w przedziale od 18 do 25 roku życia były to 2 osoby. Najmniejszą ilość respondentów było w grupie od 20 do 25 roku życia tj. 1 osoba.

Wiek

32 odpowiedzi

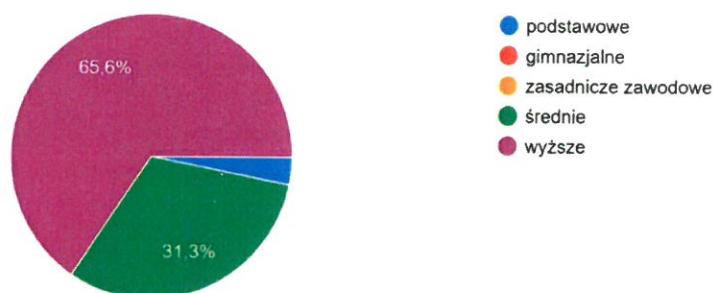

Źródło: Ankieta dotycząca zjawiska przemocy domowej w Gminie Marianowo, 2023 r.

W przeważającej ilości respondenci są osobami z wykształceniem wyższym (21 osób), następnie 10 osób wykazało wykształcenie średnie oraz 1 osoba podstawowe.

Wykształcenie

32 odpowiedzi

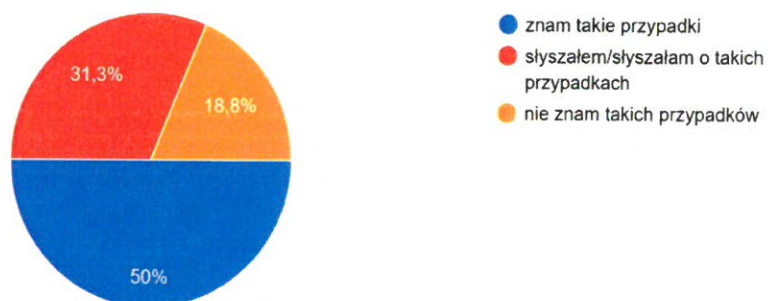

Źródło: Ankieta dotycząca zjawiska przemocy domowej w Gminie Marianowo, 2023 r.

W odpowiedzi na pytanie: „Czy zna Pan/Pani przypadki występowania przemocy domowej na terenie Gminy Marianowo?” z 32 odpowiedzi 50% (16 osób) udzieliło odpowiedzi: „znam takie przypadki”. Ponad 31% (10 osób) odpowiedziało, że jedynie słyszało o takich przypadkach a 6 osób nie zna przypadków przemocy domowej.

Czy zna Pan/Pani przypadki występowania przemocy domowej na terenie Gminy Marianowo?

32 odpowiedzi

Źródło: Ankieta dotycząca zjawiska przemocy domowej w Gminie Marianowo, 2023 r.

Na pytanie: „Jaki rodzaj przemocy Pana/Pani zdaniem występuje najczęściej w rodzinach zamieszkałych na terenie Gminy Marianowo?” znacząca ilość osób tj. 12 wskazało zaniedbywanie obowiązku opieki względem członka rodziny. Pozostali respondenci wskazali: przemoc psychiczną (10 osób), przemoc fizyczna (9 osób), przemoc ekonomiczna (1 osoba).

Jaki rodzaj przemocy Pana/Pani zdaniem występuje najczęściej w rodzinach zamieszkałych na terenie Gminy Marianowo?

32 odpowiedzi

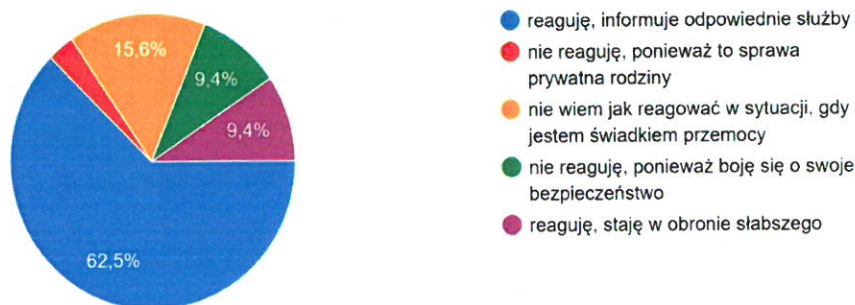

Źródło: Ankieta dotycząca zjawiska przemocy domowej w Gminie Marianowo, 2023 r.

Kolejnym pytaniem było: ” Co Pan/Pani zrobiłby/zrobiłaby będąc świadkiem przemocy?”. Zdecydowana liczba respondentów odpowiedziała, że reaguje i informuje odpowiednie służby (20 osób), 5 osób wskazało, że nie wie jak reagować, 3 osoby wskazały, że nie reagują z obawy o swoje bezpieczeństwo oraz reaguje i staje w obronie słabszych. Jedynie 1 osoba wskazała, że nie reaguje.

Co Pan/Pani zrobiłby/zrobiłaby będąc świadkiem przemocy?

32 odpowiedzi

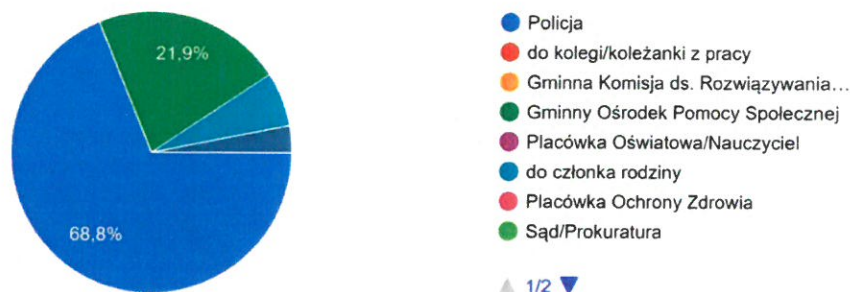

Źródło: Ankieta dotycząca zjawiska przemocy domowej w Gminie Marianowo, 2023 r.

Na pytanie: Do kogo zwróciłby się Pan/zwróciłaby się Pani o pomoc będąc świadkiem lub ofiarą przemocy domowej? Przeważająca ilość osób wskazała Policję (22 osoby), Ośrodek Pomocy Społecznej (7 osób), członka rodziny (2 osoby) oraz Kościół (1 osoba).

Do kogo zwróciłby się Pan/ zwróciłaby się Pani o pomoc będąc świadkiem lub ofiarą przemocy domowej?

32 odpowiedzi

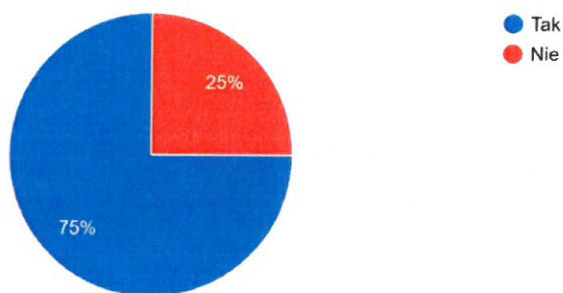

Źródło: Ankieta dotycząca zjawiska przemocy domowej w Gminie Marianowo, 2023 r.

Ponad połowa respondentów (24 osoby) zgadzają się ze stwierdzeniem, że: „Sprawcy przemocy sami, w przeszłości doświadczyli przemocy lub byli jej świadkami”.

Czy zgadza się Pan/Pani ze stwierdzeniem, że: „Sprawcy przemocy sami, w przeszłości doświadczyli przemocy lub byli jej świadkami”?

32 odpowiedzi

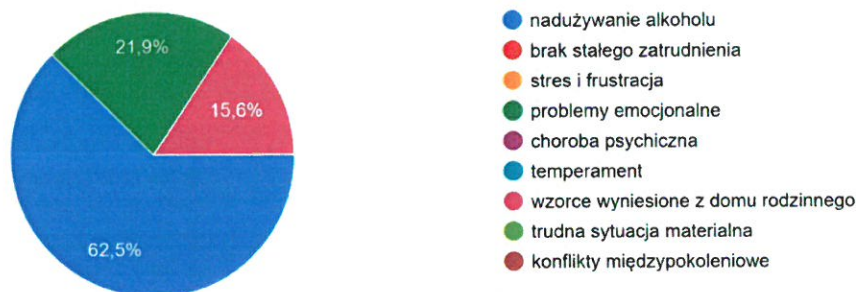

Źródło: Ankieta dotycząca zjawiska przemocy domowej w Gminie Marianowo, 2023 r.

Aż 20 osób wskazało, że główną przyczyną występowania przemocy domowej jest alkohol (20 osób), problemy emocjonalne wskazało 7 osób, a wzorce wyniesione z domu wskazało 5 osób.

Co według Pana/Pani jest główną przyczyną występowania przemocy domowej?

32 odpowiedzi

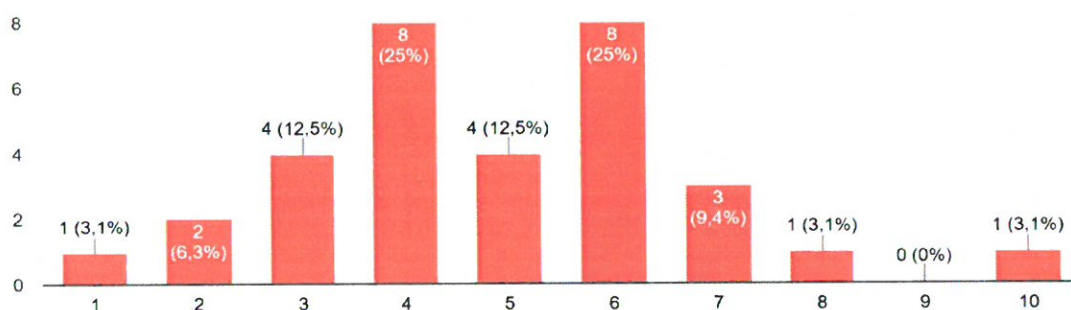

Źródło: Ankieta dotycząca zjawiska przemocy domowej w Gminie Marianowo, 2023 r.

Na pytanie o skala problemu przemocy domowej na terenie Gminy Marianowo w skali od 1 do 10 respondenci odpowiedzieli następująco

Jaka jest Pana/Pani zdaniem skala problemu przemocy domowej na terenie Gminy Marianowo w skali od 1 do 10, gdzie 1 oznacza brak problemu a 10 poważny problem?

32 odpowiedzi

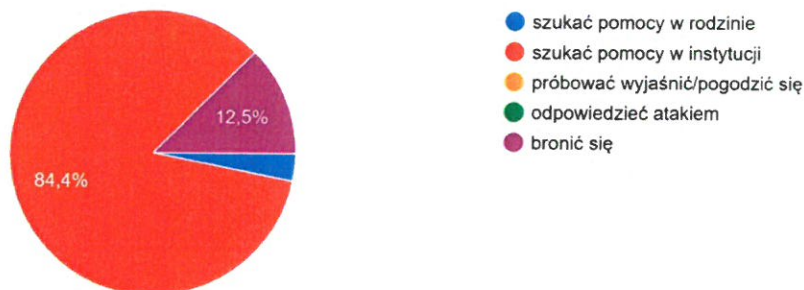

Źródło: Ankieta dotycząca zjawiska przemocy domowej w Gminie Marianowo, 2023 r.

Znaczna ilość osób wskazała, że ofiara przemocy domowej powinna szukać pomocy w instytucjach (27 osób), 4 osoby wskazały, że powinna się bronić a jedna osoba wskazała, że powinna szukać pomocy w rodzinie.

Jak Pana/Pani zdaniem powinna postąpić ofiara przemocy domowej?

32 odpowiedzi

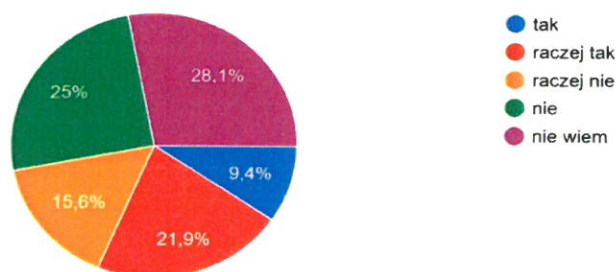

Źródło: Ankieta dotycząca zjawiska przemocy domowej w Gminie Marianowo, 2023 r.

Na zadane pytanie: „Czy prowadzone na terenie gminy Marianowo działania profilaktyczne związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej są wystarczające?” odpowiedzi przedstawiały się w następujący sposób:

Czy prowadzone na terenie gminy Marianowo działania profilaktyczne związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej są wystarczające?

32 odpowiedzi

Źródło: Ankieta dotycząca zjawiska przemocy domowej w Gminie Marianowo, 2023 r.

Aż 100% tj. 32 osoby słyszały o Procedurze Niebieskiej Karty.

Czy slyszal Pan/slyszala Pani o tzw. „Niebieskiej Karcie” ?

32 odpowiedzi

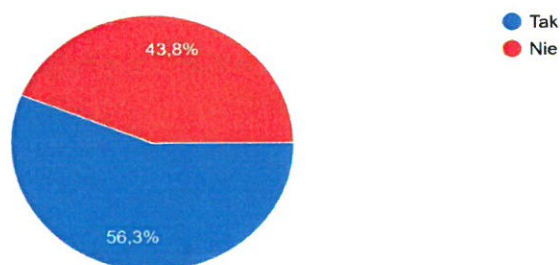

Źródło: Ankieta dotyczaca zjawiska przemocy domowej w Gminie Marianowo, 2023 r.

Zdecydowana wiexszosc tj. 18 osob slyszalo rowniez o Zespole Interdyscyplinarnym w Gminie Marianowo.

Czy slyszal Pan/ slyszala Pani o Zespole Interdyscyplinarnym w Gminie Marianowo?

32 odpowiedzi

Źródło: Ankieta dotyczaca zjawiska przemocy domowej w Gminie Marianowo, 2023 r.

Dane zebrane podczas tych dwuch ankiet wskazuja, ze wiexszosc respondentow ma w swoim otoczeniu osoby, ktore doswiadczaly przemocy domowej lub ma podejrzenia, ze przemocy dochodzi. Rowniez wiexszosc mieszkancow wie do jakich instytucji moze sie zglosic osoba doswiadczajaca przemocy domowej. Najczesciej wymieniono policje. Jednym z pytan jakie dzialania nalezaloby podjac, aby przeciwdzialac zjawisku przemocy mieszkancy wskazywali najczesciej prowadzenie dalszej kampanii profilaktycznej rowniez w formie dostarczania ulotek bezposrednio do domow, wiexcej prelekcji w szkoлах zarowno dla dzieci jak i rodzicow oraz dalsze wsparcie specjalistow, w tym psychologow.

5. Analiza realizacji działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w Gminie Marianowo

Procedura "Niebieskie Karty" to instytucjonalne narzędzie służące do przeciwdziałania przemocy domowej. Zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy, procedura "Niebieskie Karty" obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej.

Kształt procedury oraz wzory formularzy wykorzystywanych podczas jej realizacji określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Procedura rozpoczyna się w momencie wypełnienia formularza "Niebieska Karta-A" przez policjanta, pracownika socjalnego, przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, ochrony zdrowia lub oświaty.

W roku 2023 prowadzonych było 13 procedur „NK”. W toku prowadzonych postępowań 7 procedur zostało zamkniętych, w tym 3 zamknięto, ponieważ stwierdzono brak zasadności zgłoszeń, w pozostałych przypadkach akty przemocy ustały. Grupa robocza w roku 2023 odbyła 15 spotkań, na których omówiła i opracowała plan działania z 9 rodzinami. Ogółem pomocą objęto 31 osób.

Zasoby umożliwiające realizację Programu oraz budowę gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej

Zespół Interdyscyplinarny

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym.

Rada Gminy Marianowo uchwałą Nr LIV/300/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r. przyjęła tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego w gminie Marianowo.

W Gminie funkcjonuje jeden Zespół Interdyscyplinarny. W jego skład, zgodnie z Zarządzeniem Nr 118/2023 Wójta Gminy Marianowo z dnia 18 września 2023 r. wchodzi przedstawiciele:

- 1) Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Marianowie,
- 2) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Marianowie,
- 3) Szkoły Podstawowej w Marianowie,

- 4) Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Gogolewie,
- 5) NZOZ w Marianowie,
- 6) Komendy Powiatowej Policji w Stargardzie - Posterunku Policji w Dobrzanach,
- 7) Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Stargardzie.

Zgodnie z art. 9b ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów wchodzących w skład zespołu oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3; oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a ustawy;
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, polegającego na uporczywym niestosowaniu się do obowiązków określonych w ustawie polegających na obowiązkowym uczestnictwie w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Należy pamiętać, że osoba stosująca przemoc domową, po skierowaniu przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc

domową, ma obowiązek (pod rygorem kary ograniczenia wolności albo grzywny na podstawie art. 66c Kodeksu wykroczeń):

- 1) zgłosić się do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- 2) dostarczyć grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenie o zgłoszeniu się do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, w terminach określonych w przepisach ustawy;
- 3) ukończyć programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową lub programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową w terminach określonych przez podmiot realizujący te programy;
- 4) dostarczyć grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenie o ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową lub programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową.

W praktyce przeciwdziałania przemocy zasadne jest podejście interdyscyplinarne, jako forma współpracy między służbami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, która ma na celu zintensyfikowanie działań wszystkich służb na rzecz poprawy sytuacji osoby doznającej przemocy.

Grupy diagnostyczno-pomocowe

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej w indywidualnych przypadkach Zespół Interdyscyplinarne ma obowiązek tworzyć grupy diagnostyczno-pomocowe. Grupa musi zostać powołana w terminie nie późniejszym niż 3 dni od zgłoszenia wystąpienia przemocy domowej. W skład grupy diagnostyczno-pomocowej musi wejść pracownik socjalny oraz funkcjonariusz Policji.

W skład grupy diagnostyczno-pomocowej mogą także wchodzić (art. 9a ust 11c i 11d ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej):

- 1) pracownik socjalny specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- 2) asystent rodziny;
- 3) nauczyciel wychowawca będący wychowawcą klasy lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego;
- 4) osoby wykonujące zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna lub ratownik medyczny;

5) przedstawiciel komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;

a także pedagog, psycholog lub terapeuta, będący przedstawicielami osoby doznającej przemocy.

Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należą w szczególności (zgodnie z art. 9b ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej):

- 1) dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 2) realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
- 3) zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność;
- 4) realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 5) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- 6) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia polegającego na uporczywym niestosowaniu się do obowiązków określonych w ustawie polegających na obowiązkowym uczestnictwie w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- 7) monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) zakończenie procedury „Niebieskie Karty”;
- 9) dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę: uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”, wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”;
- 10) informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Do zadań pracownika socjalnego powołanego do grupy diagnostyczno-pomocowej należy w szczególności praca z osobą doznającą przemocy domowej i opracowanie indywidualnego planu pomocy, zgodnie z jej uzasadnionymi potrzebami, a do zadań funkcjonariusza Policji powołanego do grupy diagnostyczno-pomocowej należy w szczególności praca z osobą stosującą przemoc domową.

W uzasadnionych przypadkach grupa diagnostyczno-pomocowa realizuje swoje zadania za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Skargę na działalność grupy diagnostyczno-pomocowej lub członka grupy diagnostyczno-pomocowej może wnieść osoba objęta procedurą „Niebieskie Karty”. Skargę rozpatruje Zespół Interdyscyplinarny.

Działania Policji

Do podstawowych zadań Policji należy między innymi ochrona życia i zdrowia ludzi. Działania chroniące osoby doznające przemocy domowej podejmowane przez funkcjonariusza policji zgodnie z obowiązującym prawem to:

- 1) udzielanie osobie, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej, niezbędnej pomocy, w tym udzielenia pierwszej pomocy;
- 2) organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, doznaje przemocy domowej;
- 3) podejmuje, w razie potrzeby, inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy domowej, włącznie z zastosowaniem w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania;
- 4) przeprowadza z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, oraz wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego;
- 5) przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadkach nie cierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa;
- 6) podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę diagnostyczno-pomocową;
- 7) wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty”.

Funkcjonariusz policji jest również członkiem zespołu interdyscyplinarnego lub grupy diagnostyczno-pomocowej. Osoba stosująca przemoc może zostać zobowiązana przez Policję lub sąd do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub zakazu

wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie. Przepis ten ma chronić małoletnie osoby doznające przemocy oraz małoletnie osoby będące świadkiem przemocy domowej.

Pomoc społeczna

Celem działania pomocy społecznej, zgodnie z ustawą z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji.

Pomoc społeczna jest udzielana również w przypadku przemocy domowej. Przemoc domowa jest przyczyną dysfunkcji rodziny, a także może być konsekwencją dysfunkcji o innym podłożu: ubóstwa, alkoholizmu, narkomanii, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych. Wszystkie te sytuacje mogą sprzyjać występowaniu przemocy wobec bliskich, bądź z niej wynikać. Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni. Pracujący w środowisku, postrzegani przez lokalną społeczność jako osoby właściwe do udzielenia pomocy rodzinie, zazwyczaj posiadają informacje o dysfunkcjach w rodzinach. Wykonując obowiązki służbowe w środowisku, zwracają szczególną uwagę na zachowania wskazujące na możliwość występowania przemocy domowej. Wszczywanie procedury „Niebieskiej Karty” przez pracowników socjalnych może mieć również związek ze zwiększoną liczbą osób szukających rozwiązania sytuacji kryzysowej w rodzinie poprzez dialog, kontakt ze specjalistami z różnych grup zawodowych oraz uzyskaniem informacji o możliwej pomocy.

W każdej rodzinie, w której prowadzona jest procedura „Niebieskiej Karty”, pracownik socjalny GOPS świadczy pracę socjalną w ramach grupy diagnostyczno-pomocowej. Zakres pracy socjalnej ustalany jest indywidualnie, stosownie do sytuacji w danej rodzinie.

Zgodnie z § 16 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej w ramach swoich kompetencji i zadań:

- 1) diagnozuje sytuację, potrzeby i zasoby osoby doznającej przemocy domowej;
- 2) udziela kompleksowych informacji o:
 - a) możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób doznających przemocy domowej,
 - b) formach pomocy małoletnim doznającym przemocy domowej oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc,

- c) możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby doznającej przemocy domowej;
- 3) organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby doznającej przemocy domowej;
 - 4) zapewnia osobie doznającej przemocy domowej, w zależności od potrzeb, schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej lub innej placówce, w tym prowadzonej przez organizacje pozarządowe i stowarzyszenia, działające na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
 - 5) bierze udział w opracowaniu przez grupę diagnostyczno-pomocową indywidualnego planu pomocy;
 - 6) podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w środowisku domowym, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby doznającej przemocy domowej, w zależności od potrzeb określonych przez grupę diagnostyczno-pomocową;
 - 7) prowadzi rozmowy w szczególności o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej oraz informować osobę stosującą przemoc domową o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii, udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Przedstawiciele pomocy społecznej są członkami zespołu interdyscyplinarnego lub grup diagnostyczno-pomocowych. W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem lub ratownikiem medycznym, lub pielęgniarką ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GKRPA funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Podstawowym zadaniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, a w szczególności zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla takich osób. Problem przemocy domowej bardzo często skomasowany jest z innymi problemami

społecznymi, m.in. uzależnieniami od alkoholu, czy innych substancji psychoaktywnych. Uzależnienie od alkoholu zwiększa ryzyko wystąpienia przemocy domowej. Nie oznacza to jednak, że jego nadużywanie stanowi jej przyczynę. W ostatnich latach w gminie Marianowie do ponad 90% grup diagnostyczno-pomocowych, powoływani byli przedstawiciele GKRPA.

Oświata

Ustawa o systemie oświaty zobowiązuje szkoły do wspomagania wychowawczej roli rodziny oraz zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka jest znacząca. Nauczyciele mają możliwość regularnego obserwowania funkcjonowania dziecka oraz zmian w jego zachowaniu. Pedagog i psycholog szkolny ma możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 roku życia doznaje przemocy domowej lub jest ofiarą przestępstwa powinien podjąć następujące kroki:

- 1) przeprowadza rozmowę z osobą doznającą przemocy, w warunkach gwarantujących jej bezpieczeństwo, swobodę wypowiedzi i poszanowania godności;
- 2) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej;
- 3) udziela kompleksowych informacji o możliwościach udzielenia pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób doznających przemocy domowej, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej;
- 4) organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej;
- 5) udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób doznających przemocy domowej;
- 6) wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”.

6. Analiza SWOT

Prezentowana analiza SWOT pozwala oszacować potencjał i zasoby będące w dyspozycji Gminy Marianowo oraz braki i ograniczenia mające wpływ na stopień osiągnięcia zakładanych celów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Określa również pozytywne i negatywne czynniki w otoczeniu, poza Gminą Marianowo, wpływające pośrednio na zrealizowanie zaplanowanych zadań.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - Dobra współpraca i regularne spotkania przedstawicieli instytucji i organizacji działających na rzecz rodziny w Gminie Marianowo, - Wiejski charakter gminy – znajomość środowiska lokalnego, - Możliwość podnoszenia kwalifikacji i doskonalenia kompetencji kadry podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy poprzez regularne szkolenia i kursy 	<ul style="list-style-type: none"> - Brak mieszkania dla osób doznających przemocy w ramach interwencji kryzysowej, - Brak gminnego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy oraz brak grupy wsparcia, - Wiejski charakter gminy – mała anonimowość osób doznających przemocy i osób stosujących przemoc skutkująca niechęcią do podejmowania terapii, stygmatyzacja osób, - Wypalenie zawodowe kadry
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - Zmiany w przepisach prawnych umożliwiające skuteczniejsze formy pomocy rodzinom zagrożonym przemocą i osobom doznającym przemocy, - Wzrost świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy oraz uzależnień, ogólnopolskie kampanie edukacyjne, - Programy krajowe i regionalne umożliwiające sfinansowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, - Powstawanie i funkcjonowanie Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy Domowej, dostępnych dla mieszkańców wszystkich gmin 	<ul style="list-style-type: none"> - Akceptowanie różnych form agresji i przemocy, utarte stereotypy zachowań negatywnych w społeczeństwie, - Nieograniczony i niekontrolowany przez dorosłych dostęp dzieci i młodzieży szkolnej do mediów, przemoc i hejt w cyberprzestrzeni, - Ukrywanie przez rodziny występowania aktów przemocy, niechęć do współpracy, - Długi okres postępowań sądowych i ograniczona liczba narzędzi do podjęcia skutecznych działań wobec osób stosujących przemoc

Źródło: opracowanie własne

7. Założenia Programu

7.1. Cel programu i jego adresaci

Głównym celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Marianowo na lata 2024-2030 jest **rozwijanie systemu interwencji i zwiększenie form wsparcia dla osób zagrożonych lub doznających przemocy domowej oraz systematyczne działania edukacyjne wśród społeczności lokalnej w zakresie przemocy i jej przeciwdziałania.**

Realizacja celu Programu odbywać się będzie w czterech obszarach działania:

- 1) Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna;
- 2) Ochrona, pomoc i wsparcie osobom doznającym przemocy domowej;
- 3) Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową;
- 4) Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Adresatami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Marianowie na lata 2024-2030 są wszyscy mieszkańcy gminy Marianowie, w szczególności:

- 1) osoby i rodziny zagrożone przemocą domową oraz osoby i rodziny doznające przemocy domowej,
- 2) osoby stosujące przemoc domową,
- 3) dzieci i młodzież szkolna oraz ich rodzice,
- 4) przedstawiciele instytucji, podmiotów i służb realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Tworzenie skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy domowej obejmuje cztery podstawowe obszary działań, które skierowane są do różnych odbiorców.

7.2. Obszary, kierunki i rodzaje działań

1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna

Rodzaje działań		Realizator/ Partner	Termin realizacji	Wskaźniki
Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb, na temat zjawiska przemocy domowej	Diagnoza zjawiska przemocy domowej na obszarze gminy, ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą domową	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, Policja, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	2024-2030	- liczba opracowanych diagnoz
Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej	<p>Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, które:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obalają stereotypy na temat przemocy domowej, - usprawiedliwiają jej stosowanie, - opisują mechanizmy przemocy domowej oraz jednoznacznie wskazują na ich społeczną szkodliwość i społeczno-kulturowe uwarunkowania, - promują metody wychowawcze bez użycia przemocy i informują o zakazie stosowania kar cielesnych wobec małoletnich przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę, - promują działania służące przeciwdziałaniu przemocy domowej, w tym ochronę i pomoc dla osób doświadczających przemocy, oraz interwencję wobec osób stosujących przemoc domową <p>Współpraca pomiędzy organami samorządu terytorialnego, a kościołami lub związkami wyznaniowymi na terenie gminy Marianowo w celu wprowadzenia</p>	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, Policja, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	2024-2030	<ul style="list-style-type: none"> - liczba kampanii informacyjnych, - liczba przedsięwzięć,
		GOPS, Zespół Interdyscyplinarny	2024-2030	<ul style="list-style-type: none"> - liczba parafii współpracujących z Gminą Marianowo - liczba realizowanych działań - liczba osób, którym udzielono informacji

	elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej do programów nauk przedmażeńskich			
	Współpraca między organami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe			
Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych	Prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również dotyczące wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową, a także w odniesieniu do grup ryzyka, np. małych dzieci	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, Policja, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	2024-2030	- liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, - liczba osób, którym udzielono porady, - liczba wizyt patronażowych prowadzonych przez położne podstawowej opieki zdrowotnej
Realizacja programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej	Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny	2024-2030	liczba realizowanych gminnych programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej

2. Ochrona, pomoc i wsparcie osobom doznającym przemocy domowej

Kierunki działań	Rodzaje działań	Realizator/ Partner	Termin realizacji	Wskaźniki
Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej	Utworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych	Urząd Gminy, GOPS	2024-2030	- liczba zespołów interdyscyplinarnych, - liczba posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych
	Utworzenie i funkcjonowanie grup diagnostyczno-pomocowych	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS	2024-2030	- liczba utworzonych w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych, - liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych, - liczba funkcjonujących w danym roku grup

					diagnostyczno-pomocowych w rozszerzonym składzie - liczba utworzonych w danym roku punktów konsultacyjnych dla osób doznających przemocy domowej
Upowsechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej	Rozbudowa sieci i poszerzenie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej, w tym: – punktów konsultacyjnych dla osób doznających przemocy domowej	Urząd Gminy, GKRPA, GOPS,	2024-2030		- liczba opracowanych materiałów informacyjnych
	Upowsechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej	GKRPA, GOPS, szkoły, organizacje pozarządowe, Policja, placówki kultury	2024-2030		- liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach indywidualnych, - liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach grupowych
Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej	Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS	2024-2030		- liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieskie Karty”, tj. liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę, - liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy, - liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” dokumentujących kolejne zdarzenia stosowania przemocy domowej w sprawach toczących się procedur „Niebieskie Karty”, - liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, - liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach
	Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty	GOPS, Policja, Żandarmeria Wojskowa, ochrona zdrowia, oświata, GKRPA, oświata, inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach zespołów interdyscyplinarnych czy grup diagnostyczno-pomocowych			

				<p>procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem przemocy fizycznej</p> <p>liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem przemocy psychicznej,</p> <p>- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem przemocy ekonomicznej,</p> <p>- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem wykorzystania seksualnego,</p> <p>- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem cyberprzemocy,</p> <p>- liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – C”.</p>
<p>Realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom doznającym przemocy domowej pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych</p> <p>Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy, świadczonej przez punkty konsultacyjne</p> <p>Zapewnianie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej</p>	<p>Zespół Interdyscyplinarny, GOPS, organizacje pozarządowe</p> <p>GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, Punkt Informacyjno-Konsultacyjny GOPS, Policja, ochrona zdrowia</p>	<p>2024-2030</p> <p>2024-2030</p> <p>2024-2030</p>	<p>- liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa, w tym: psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, medycznego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego w danej instytucji,</p> <p>- liczba osób uczestniczących w terapii indywidualnej lub grupowej,</p> <p>- liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia,</p> <p>- liczba osób uczestniczących w grupach samopomocowych</p> <p>- liczba punktów konsultacyjnych,</p> <p>- liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z różnych form pomocy w punktach konsultacyjnych</p> <p>- liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z zagrożeniem życia lub zdrowia, w tym:</p>	

				<ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci umieszczonych u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 Kk, - liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej, - liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej, - liczba zażeń do sądu opiekuńczego na zapewnienie dziecku ochrony, o której mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, - liczba stwierdzonej przez sąd bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości w trakcie zapewnienia dziecku ochrony, - liczba zawiadomień o stwierdzeniu przez sąd bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości w trakcie zapewnienia dziecku ochrony, przelożonych osób, które dokonały czynności związanych z zapewnieniem dziecku ochrony 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba uchwał organów samorządu terytorialnego umożliwiających przyznanie lokali socjalnych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy domowej, - liczba lokali socjalnych przyznanych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy domowej 	2024-2030	Urząd Gminy, Zespół Interdyscyplinarny	<p>Tworzenie warunków umożliwiających osobom doznającym przemocy domowej otrzymanie w pierwszej kolejności lokali socjalnych</p>		
Monitorowanie działań pomocowych			<p>Monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej</p>	Zespół Interdyscyplinarny	2024-2030	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na ustanie przemocy domowej, - liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na brak zasadności podejmowania działań, - liczba osób, wobec których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”, - liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, w tym osób, u których przemoc domowa ustała 				

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową

Kierunki działań	Rodzaje działań	Realizator/ Partner	Termin realizacji	Wskaźniki
<p>Interwениowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej</p>	<p>Działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”</p>	<p>Policja, Żandarmeria wojskowa, GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, GK RPA Szkoły, ośrodki zdrowia, oświata,</p>	<p>2024-2030</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty”, - liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – D”, - liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową, - liczba odmów wszczęcia postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową, - liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez sporządzenie aktu oskarżenia, - liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez umorzenie postępowania
	<p>Uniemóżliwienie kontaktowania się osób stosujących przemoc domową z osobami doznającymi przemocy domowej między innymi przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, - wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość, - wydanie wobec osoby stosującej 	<p>Policja</p>	<p>2024-2030</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zastosowanych przez Policję nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazów zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, - liczba zastosowanych przez Policję zakazów zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość, - liczba zastosowanych przez Policję zakazów kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, - liczba zastosowanych przez Policję zakazów wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy, i przebywania na tym terenie,

	<p>przemoc domową zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy, i przebywania na tym terenie, - zatrzymywanie osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, - stosowanie przez prokuratora oraz występowanie do sądu o zastosowanie wobec osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, środków zapobiegawczych, w szczególności w przedmiocie dozoru Policji z zakazem kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, a także nakazania opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazania zbliżenia się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, ewentualnie tymczasowego aresztowania, - występowanie do sądu o zastosowanie wobec osób stosujących przemoc domową środków karnych lub probacyjnych polegających na obowiązkowym powstrzymywaniu się od przebywania w określonych miejscach, kontaktowania się lub zbliżenia do pokrzywdzonego, nakazie opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazie zbliżenia się do mieszkania i jego
--	---

	bezpśredniego otoczenia	GOPS, Policja, zespół kuratorskiej służby sądowej	2024-2030	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wniosków kuratorów sądowych do sądu o zarządzenie wykonania warunkowo zawieszzonej kary pozbawienia wolności albo o odwołanie warunkowego zwolnienia (art. 12d ustawy), - liczba wniosków o natozenie obowiązku uczestnictwa w programach korekcyjno-educacyjnych na podstawie art. 72 § 1 pkt 6b Kk, - liczba wniosków prokuratora do sądu o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności albo o odwołanie warunkowego zwolnienia wobec skazanego za tego rodzaju przemoc, naruszającego ponownie porządek prawny w postaci stosowania przemocy domowej, - liczba przekazanych organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez inne służby, w tym zwłaszcza przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc
<p>Realizowanie programów wspierających dla osób stosujących przemoc domową zmierzających do utrwalenia i wzmocnienia zmian zapoczątkowanych programami korekcyjno-educacyjnymi dla osób stosujących przemoc domową lub psychologiczno-terapeutycznymi dla osób stosujących przemoc domową</p>	<p>Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-educacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny</p>	<p>Zespół Interdyscyplinarny, GOPS we współpracy z organizacjami pozarządowymi</p>	2024-2030	<ul style="list-style-type: none"> - liczba programów edukacyjnych lub/i wspierających realizowanych w gminie, - liczba osób uczestniczących w programach edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową

4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działanie z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Kierunki działań	Rodzaje działań	Realizator/Partner	Termin realizacji	Wskaźniki
Wzmocnienie kompetencji zawodowych oraz	Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami	Zespół Interdyscyplinarny,	2024-2030	- liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego,

<p>przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej</p>	<p>doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia</p>	<p>Policja, GOPS, placówki oświatowe, ochrona zdrowia.</p>		<p>- liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych, - liczba osób uczestniczących w spotkaniach superwizyjnych</p>
--	--	--	--	---

7.3. Realizatorzy programu

Realizatorami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Marianowo na lata 2024 - 2030 będą:

- 1) Zespół Interdyscyplinarny,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Marianowie,
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Marianowie,
- 4) placówki oświaty funkcjonujące na terenie gminy Marianowie,
- 5) placówki kultury funkcjonujące na terenie gminy Marianowie,
- 6) podmioty lecznicze funkcjonujące na terenie gminy Marianowo,
- 7) organizacje pozarządowe.

7.4. Przewidywane efekty realizacji Programu

- 1) Pogłębienie wiedzy społeczności lokalnej gminy Marianowo o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem.
- 2) Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej.
- 3) Zwiększenie zaangażowania się społeczności lokalnej w sprawy związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej.
- 4) Zwiększenie liczby osób profesjonalnie zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz pomagających ofiarom przemocy.
- 5) Zbudowanie na terenie gminy Marianowo spójnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.
- 6) Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przeciwdziałania przemocy domowej.
- 7) Niwelowanie skutków zjawiska przemocy domowej.

7.5. Monitoring realizacji Programu

Monitorowanie wykonania zadań wytyczonych w Programie odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację zaplanowanych działań, poprzez przekazanie danych koordynatorowi Programu tj. Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Marianowie.

Program będzie ewaluowany poprzez okresową sprawozdawczość, weryfikację określonych w Programie wskaźników, analizę zebranych danych i informacji oraz oceny stopnia wykonania założonych do realizacji celów.

7.6. Finansowanie Programu

Realizacja działań ujętych w celach szczegółowych programu, w przypadku jednostek gminnych, w znacznej części będzie uzależniona od wielkości środków finansowych zaplanowanych w corocznych budżetach. Zadania Programu zlecone organizacjom pozarządowym, będą uwarunkowane wielkością środków finansowych przewidzianych rokrocznie w budżecie gminy, oraz własną kondycją finansową tych organizacji.

Przedsięwzięcia związane z problematyką przemocy mogą uzyskać dofinansowanie ze środków własnych gminy przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Istnieje również możliwość pozyskiwania dodatkowych środków zewnętrznych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej na niektóre działania określone w programie, ponadto z dotacji z budżetu państwa oraz uzyskanych grantów z innych źródeł.

8. Podsumowanie

Przemoc domowa może pojawić się w życiu każdego człowieka, bez względu na wiek, płeć, poziom wykształcenia czy status materialny. Żaden człowiek nie może być jednak na nią skazany. Przed wykorzystywaniem czy znęcaniem ze strony bliskich osób można się ustrzec między innymi poprzez wczesne reagowanie na pierwsze symptomy kryzysu. Z przemocy można wyjść, trzeba tylko przerwać milczenie, zwrócić się po pomoc do specjalistów i konsekwentnie realizować opracowaną wspólnie z nimi strategię powrotu do normalnego życia.

Efektywność działań na rzecz osób doświadczających przemocy jest przejawem współpracy instytucji, którym bliska jest problematyka przemocy w rodzinie. Realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochronie Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Marianowo na lata 2024-2030 przyświecać będzie potrzeba pełnego zaangażowania i współpracy wszystkich instytucji, których efektem będzie podejmowanie oddziaływań zarówno na osobę doznającą, jak i stosującą przemoc.

